

Generelle risikomoment

Vi kan aldri ha full kontroll på omgivelsene, dyr og mennesker under et arrangement. Listen er ikke uttømmende, men et verktøy for den som skal gjøre risikovurdering forbindelse med Barnas Fjordhestlag-arrangement.

Risikomoment	Kva kan skje?	Mulige tiltak
Hund eller andre dyr kan passere i stor fart/dukke plutselig opp.	Hesten(e) vil med stor sannsynlighet skvette. Om en hest blir skikkelig redd vil den enkelt kunne dra med seg de andre hestene til en fluktreaksjon.	Kjenn området og sannsynligheten for slike møter. Kjenn de ulike hestene og hvordan de ofte reagerer på slike situasjoner. Plasser de mest våkne hestene nokså langt frem så de ikke fyrer opp alle foran seg. Ha med en leier om det er noe usikkerhet.
Folk som ikke kan noe om hest kan gjøre veldig mye «skummelt» i en hest sine øyne. Slå opp paraply, skrike, løpe, hoppe, klappe, være brå, osv osv.	Hesten(e) vil kunne hoppe til. Er «faren», i hestens øyne, veldig nærme vil de kunne reagere med å sparke da de ikke rekker å komme unna.	Når du møter folk, på avstand eller nærme, og de ikke tar eget initiativ til å vise hensyn, be de på en høflig måte om å være ekstra rolige når hesten(e) passerer.
Barnevogn kan for mange hester være skummelt, og det kan komme lyder fra vogna som kan skremme.	Hesten(e) vil kunne skvette når den passerer nærme. Instinktivt vil da hesten(e) kunne sparke. Store skader kan skje da babyen i vogna er i farlig høyde i forhold til sparking.	Be alltid folk med barnevogn gå til side, eller gå selv til side når man møtes.
Plastposer kan fort komme blafrende i vinden. For hesten kan dette virke veldig skummelt.	Hesten(e) vil kunne skvette. Om en hest blir skikkelig redd vil den enkelt kunne dra med seg de andre hestene til en fluktreaksjon.	Følg med på hesten(e) reaksjonsmønstre om noe skulle komme blafrende. Hjelp til å kontrollere den hesten som evt. skulle bli redd.
Steiner og andre elementer som skal passeres kan gjøre hesten usikker. Særlig om faste elementer plutselig har flyttet plass.	Hesten vil kunne vike unna/ikke ville gå. Dette kan skape utrygghet hos ryttere/kusker.	Les ALLTID hestens språk så man ved et tidlig tidspunkt kan handle ut ifra hvordan hesten reagerer.

Køretøy kan for mange hester være skremmende da de ofte kan ha stor fart og bråke. Mange sjåførere kan også dessverre alt for lite om hvordan dyr reagerer ved redsel.	Kommer bilen forfra vil hesten prøve å hive seg rundt og løpe ifra. Kommer den bakfra vil hesten prøve å løpe fortere. Dette kan skape svært farlige situasjoner!	Prøv å unngå å ferdes på trafikkert vei. Sørg for å kun ha med trafikksikre hester om man må ut i trafikken? Barn bør ha leier. Vis tydelig til bilistene at de skal senke farten. Ved kryssing av vei, kryss så fort som mulig, få noen til å stoppe evt. trafikk. Vær godt synlig.
Andre ridande og køyrande kan innvirke på hesten da hester er flokkdyr.	Andre hester i høy fart eller som er stresset vil innvirke på vår hest(er) med å «varsle fare». Hester som ikke er trent så mye til å gå alene eller er unge vil påvirkes mer.	Vær oppmerksom ved møte med andre hester, vurder hvordan hestene du har ansvar for reagerer og handle deretter.
Vind påvirker hesters adferd.	Vind vil føre til at hestene er mye mer våkne og skvettene.	Ha dette med i betraktning når du planlegger aktiviteten.
Regn påvirker hesters adferd.	Regn kan føre til at hestene blir mindre samarbeidsvillige og vil snu bakparten mot regnet/vinden når man stopper.	Tenke på avstanden når man stopper i tilfelle hestene begynner å snu seg. Bør det være ekstra medhjelpere med?
Torden kan for mange hester være veldig skremmende.	Mange hester reagerer sterkt på lyn og torden. Panikk kan oppstå hos hesten(e) og da er det store krefter å kontrollere.	Om det er slikt vær bør man vurdere om man må avlyse/endre på aktiviteten.
Er man ute på tur kan hester lett trække i jordvæpsebol.	Hester som trækker i jordvæpsebol vil først stoppe og begynne å klø seg før de får panikk og løper pga. alle stikkene.	Skal man ferdes i utsatte områder(steder hvor det er lite ferdsel, på solrike somre) bør man ha snakket om hva man gjør om man er uheldig å trække i et. Hold god avstand så man rekke å stoppe om hesten foran trækker i et. Få hesten fram om hesten din begynner å klø seg og vifte på hodet og du hører summing. Hold roen.
Ukjente områder for hesten(e) vil påvirke dem.	Når hester går på nye områder vil de være mer våkne for å kunne oppdage	Les hesten(e) og prøv å oppdag «farene» før hesten oppdager dem så

	eventuelle farer tidlig. Ufarlige/nye ting vil være farlige i hesten(e)s øyne.	du er forberedt på hesten(e)s reaksjon.
Hester kan reagerer på å være aleine eller i flokk	Hester er flokkdyr og derfor kan det å gå aleine være utfordrende for de som ikke er trent til dette. Hester som ikke er vant til å gå i flokk kan også skape utfordringer om de skal gå i flokk da de kanskje vil ha et behov for «å finne sin plass».	Om du skal ha ansvar for en eller flere hester må du vite hva hesten(e) er vant til og hvordan de opptrer ovenfor andre hester.
Ukomfortabelt eller feiltilpassa utstyr vil påvirke hester.	Hester er fluktdyr og vil prøve å komme unna ubehag. Om utstyr er feiltilpasset er ukomfortabelt vil det kunne føre til «dårlig oppførsel» hos hesten.	Sørg for at utstyret er godt tilpasset og sett over av fagfolk innimellom. Om hester endrer adferd bør man tenke på om det er noe som kan gjøre vondt noe sted.
Pass på snorer på sko og klær	Løse snorer på både sko og klær kan lett hekte seg fast og farlige situasjoner kan oppstå.	Bruk sunn fornuft og prøv å tenke igjennom alle mulige farlige situasjoner med eventuelle løse snorer/klær.